

Izhaja vsak četrtek ob 10. uri dopoldne. Rokopisi ne ne vračajo. Nefrankovana pisma so ne sprejemajo.

Cena listu znaša: celo leto 4 krone, pol leta 2 kroni. Za manj premožne: celo leto 3 krone, pol leta 1 K. 750. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopise sprejema "Narodna Tiskarna" v Gorici, ulica Veturini št. 9.

Naročnino in razpisnino s prejemom upravnishvo, Gorica, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Ninski ulici, na Josip Verdievem tekalšču nasproti mestnem vrtu, pri Vac-lavu Baumgartl v Korenjski ulici in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14. po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računajo po petih vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v., dvakrat 12 v., trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič) v Gorici.

Dr. Peter Laharnar.

Dr. Peter Laharnar je kmečkih staršev sin, rojen leta 1858 na Pečinah v pokneženi grofiji Goriški in Gradiščanski. Gimnazijo je obiskal v Gorici in je bil v vseh semestrih odličnjak, čeravno se je moral skoro popolnoma sam vzdrževati s podučevanjem drugih dijakov. Ko je napravil maturo z odliko, podal se je na Dunaj, kjer je študiral pravo in tudi rigoroze z odliko napravil.

V službo je vstopil pri namestništvu v Trstu leta 1884. Od 1886 do 1890 je služboval pri okrajnih glavarstvih v Pulju in v Poreču, kjer je imel dovolj priložnosti spoznavati tužne istrske razmere. V maju 1890, ko je bil šele komisar, povprečno mu je bilo privik delj časa vodstvo okrajnega glavarstva v Sežani, kjer je vpeljal slovensko uradovanje, kar se bodo oni vrli močje, ki so imeli takrat z njim opraviti, gotovo še dobro spominjali. Iz Sežane je prišel leta 1892 zopet k namestništvu v Trst in iz Trsta leta 1893 edino le vsled njegove izvanredne sposobnosti in marljivosti na Dunaj v ministerstvo za notranje zadeve. V ministerstvu se je mož bistrice glave natanko seznanil s tamošnjimi odnosi ter razširil svoje obzorje.

Proti koncu leta 1897 se je vrnil kot okrajni glavar zopet v Sežano, kjer je ostal zaljubljen do aprila 1901. Najuglednejši močje na Krasu so ga ohranili v najboljšem spominu in si želijo, da bi prišel zopet med nje. To je pa tudi naravno za onega, ki v, kako je dr. Laharnar svojo službo opravljal. Ko ga je pri njegovem prihodu v Sežano

sežansko starašinstvo, ki ga je že od njegovega prvega poslovanja v Sežani dobro poznalo, na železniški postaji pozdravilo, bile so v odgovor njegove prve besede: „Jaz sem se vrnil z velikim veseljem k Vam in tukaj sem zdaj radi Vas in ne Vi radi mene. V tem zmislu se bode moje delo vršilo. Prosim Vas, podpirajte me, da delamo z združenimi močmi za občni blagor, ki mora biti nam vselej pred očmi“. In tako je tudi bilo. Le s težkim srcem nas je moral že po treh in pol letih zapustiti, ker so ga nam neprijazni elementi premestili v daljno tujino na rusko mejo. Kako so cenili hyalezni Krašovci njegovo skrbno in neumorno prizadevanje za intelektualni in materialni napredek njegovemu vodstvu poverjenega okraja, kaže jasno dejstvo, da ga je več občin (Berje, Dutovlje, Gorjansko, Mavhinje, Naklo, Pliškoviča, Repentabor, Štanjel, Skopo, Škrbina, Tomaj, Velikidol in Vojsčica) imenovalo svojim častnim občanom. Pa tudi dr. Laharnar, čeravno tako daleč od nas, ni nikdar na nas pozabil, marveč zasledoval je vedno z veliko pozornostjo naše razmere in vsako leto preživel najdaljši čas svojega dopusta na Krasu ter se pri onih močeh, s kojimi je prišel v dotiko z živim zanimanjem informiral o naših javnih stvareh.

Vsako leto je tudi ob enem obiskal svoje znanke. Poznam ga osebno; zato imenujem srečno ono ljudstvo, katero bo zastopal v državnem zboru, ker pripravljen je, kakor je sam večkrat rekel, dati svojo krv za ljubljeno, dobro, a zapostavljeno slovensko ljudstvo.

členikov, in da bo stala, dokler bodo živeli pravoverni kristjani in častilci vedno redkejših spomenikov iz starega časa.

Z največjo slovesnostjo je patrijarh Popo posvetil dne 13. julija 1031 to novo cerkev, ki vpliva mogočno s svojo priprosto veličastnostjo. Redko slavnost je povečevala še navzočnost kardinalov in škofov Ivana in Dodona, odposlanca papeža Ivana XIX. Ta dva cerkvena kneza sta prinesla zemeljske ostanke svetega mučenika papeža Marka (333) in Kvirina, škofa iz Siseka (309–310). Te relikvije poklonjene od papeža novi baziliki so se postavile v velikih sarkofagih (krstah) sredi cerkve. Razen teh dveh kardinalov so bili navzoči še sledeči nadškofi in škofi: Popo Frierski rodu Babenberžanov, mejnih grofov v Avstriji, Herman Belunski, Ulrik iz Brescije, Elmingerij iz Cenede, Ivan iz Citanove, Rudbert iz Concordije, Regiconij (Regizo) iz Feltre, Ulrik iz Pedene, Ivan iz Pulja, Ulrik iz Tridenta, Adalgerij iz Trsta in Kopra in Astolf iz Vicence in še mnogo visokih svetnih in cerkvenih dostojanstvenikov od blizu in daleč. Mnogo ljudstva je bilo prišlo k veliki cerkveni slavnosti, pri kateri je za svojo cerkev tako skrben in ljudomil patrijarh postavil tej za varhe in patrone Mater Božjo in sveta mučenika Mohorja in Fortunata. Pri tej svečanosti, ovekovečeni za potomce s marmornato spominsko ploščo, so se prenesli tudi cerkveni zakladi in relikvije iz Gradeža

Kras je govoril.

Shod v Sežani, ki se je vršil pretekli torek, uspel je nad vse sijajno. Prišli so močje od vseh krajev Krasa in iz Vipavske. Bilo je zbranih v prostorni dvorani pri „Zvezdi“ blizu 600 mož. Dr. Dermastia je otvoril shod in pozdravil navzoče, povdarjajoč, da „Sloga“ sklicuje ta shod po naročilu rodoljubov s Krasa in Vipavskega. Za predsednika shoda je bil izvoljen g. Rožič, podžupan sežanski. Nato je razpravljal dr. Dermastia o nalogah prihodnjega državnega zbora. Treba bo pred vsem rešiti kmečko vprašanje. Kmečki stan, ki je podlaga državi, propada. Potreba bo urediti pravično davčno preosnovo in pa razbremenitev kmečkih posestev od velikih dolgov. Veliko je pomanjkanja delavcev na kmetih. Temu bo treba od pomoči s tem, da se skrajša vojaška službena doba in se vpelje splošno zavarovanje za starost; potem kmečki poslci bodo več tako silili od doma v mesto. Neobhodno je tudi potrebno obvezno zavarovanje proti vremenskim in drugim neugodam, ki zadevajo le prepogosto kmets. Na vrsto bodo prišla pa tudi veljavna cerkveno-politično vprašanja. Liberalci hočejo, da bi postal zakon ločljiv in šola brezverska. Temu se treba upreti. Tudi k Vam prihajajo taki, ki pa si še ne upajo na dan s svojimi nameni. Ne verujte jim, ako pravijo, da nimajo takih namenov. Ko bo prišel čas se bodo pokazali. Želi, da bi zborovalci zbrali takega moža za poslanca, ki bo res delal v njih blagor. Lepi govor je bil opetovan prekinjem z odobranjem.

Nato je nastopil namestništveni svetnik dr. Peter Laharnar, viharo pozdravljen. Govoril je približno tako-le: Izročam Vam srčne pozdrave osebno. Že lani so mi pisali s Krasa, naj kan-

didiram, ker me imajo še vedno v dobrem spominu, akoravno sem proč s Krasa: Proč sem bil res s telesom, a s srcem nikdar. Posel državnega poslanca je težaven in često tudi nevhvaležen, ker človek nemore vsega doseči, kar bi rad. Če pa sem sedaj pripravljen prevzeti kandidaturno, bodite uverjeni, da se to zgodi le iz čiste ljubezni do ljudstva. (Veliko odobravanje.) Vso svojo moč bom zastavil za vaš blagor. (Odobravanje.) Ugovarja se proti moji osebi, češ da imam vezane roke, kot državni uradnik. Jaz pa pravim: Prav je, da je državni uradnik odgovoren vladi za svoja dejanja. Kaj bi bilo z nami Slovenci, ako bi vsak državni uradnik, ki nam je nasproten, smel delati, kar bi hotel. (Pritrjevanje.) Državni uradnik pa, ki je državni poslanec, kot poslanec ni odgovoren za svoja dejanja, ampak je vlada odgovorna državnim poslancem. (Pritrjevanje.)

Da pa kdo ne bo dvomil o resnosti mojih besedi, in naj si bo tudi moj nasprotnik izjavljam tukaj v pričo vas vseh pod častno besedo, da, ako mi izkažete svoje zupanje s tem, da me izvolite v državni zbor, izstopim iz državne službe. (Navdušeno odobravanje.) Proste roke hočem imeti, dam jih samo za Vas! (Veliko odobravanje.) Nato priporoča govornik slogo in se spominja pogumnega nastopa tržaških slovenskih poslancev. Čest jim! (Odobravanje.) Govornik obljublja, da bo ostal v vednem stiku z volilci. Ponavlja še enkrat, da noče imeti vezanih rok in sklene z vzklikom: Delajmo z združenimi močmi za napredek milega slovenskega vernega ljudstva!! (Navdušeno odobravanje. Viharni klici: Živijo Laharnar!) G. vikar Oblak povdarja, da so nam doslej poslanci veliko obljubovali, a malo storili. G. Laharnarja pa poznamo, da je že veliko storil za

LISTEK.

Oglejska bazilika in njen graditelj.

Spisal A. pl. Teuffenbach. — Prevel A. R.

(Dolge.)

Kot bistrook državnik je skrbel Popo za povečanje prometa in trgovine s sosednjimi narodi, je dal graditi nove ceste, skrbel za red, osobito v cerkvenih zadevah in je vladal strogo a pravično svojo deželo. Njegov cilj je bil, doseči priznanje pravic njegove cerkvene dežele in to tudi povečati. Skušal je zato tudi obvarovati svojo prestolnico pred zunanjimi nevarnostmi in povečati pomien patrijarhata napram drugim deželam. V ta namen je obdal Oglej z novimi trdnimi zidovi, si postavil veliko patrijarsko svojemu dostojanstvu, primerno palačo, od katere sta ostala le še dva mogočna stebra, dal sedizati razne stavbe v javne namene, olepšal na novo oživilo mesto in preložil zopet tja svojo prestolnico. Stavba mogočne bazilike, tudi od njega zidane, z nepričakovano velikim korom, povprečnimi ladjami in starokrščanskim kriptu stoji še danes in kljubuje zobi časa. Kaže, da je s svetno močjo patrijarhata sicer izginilo bivališče patrijarhov, a da cerkev še stoji na svojem prvotnem temelju, poškopljena s krvjo mnogih mu-

v baziliko in patrijarh je povečal z velikimi darovi dohodke stolnega kapitelja. Tudi druge je obdaroval velikodušni knez, osobito škofijo citanovsko in ubožnejše cerkve. Na željo Konrada II. je vzprejel Popo njega in njegove potomce na rimsko-nemškem cesarskem prestolu kot ude v stolni kapitelj. S tem je lahko pri bodočih volitvah patrijarhov vplival po svojem pooblaščenju.

Cesar Konrad II. je podelil patrijarhu Poponu polno, neomejeno vladarsko pravico čez Furlanijo in Istro, mu dovolil soditi v posestvih, katera je bil imel v marki Veroni in ki so postala na ta način neodvisna od Koroškega, in mu je podaril tudi posestva na Kranjskem, kar je razširilo patrijarhovo oblast na Kranjskem*). Vrhutega mu je ta cesar še dal pravico kovati srebrne novce in mu dovolil še druge olajšave, tako da je s tem postal enak državnim knezom. S tem pa je vzbudil nevošljivost in zavist, osobito v Benetkah. Zato je imel s to republiko večkrat prepire in boje. V večjo varnost svojih jako razširjenih dežel so poklicali Popo in njegovi nasledniki začetkoma člane koroške vojvodske hiše, pozneje pa dedno grofa goriškega za oskrbnika — branitelja — patrijarhove stolice. Pozneje so postali tudi oskrbniki za škofijo Trident in Briksen

in mimogrede za škofijo Poreč in istotako za opatiji Millstatt in Mosach (Moggio v Furlaniji). A zlorabljali so tudi to svoje mesto v lastne namene in spletkarije proti svojim cerkvenim višjim pastirjem. Iz podobnih vzrokov so postali patrijarhi kot fevdniki prostranih pokrajin nekako odvisni od cesarjev. Z jako razumljivim namenom, postaviti s patrijarhatom trden jez med Nemčijo in gornjo Italijo, so vplivali cesarji na volitev patrijarhov skozi dve stoletji tako da so bili izvoljeni v tem času počenši s Poponom samo nemški patrijarhi, večinoma iz najplemenitejših rodbin, le Friderik II. je bil slovenskega pokoljenja. Z združenim delovanjem papežev in Benečanov, se je pa posrečilo po več ponesrečenih poskusih, da so bili izvoljeni patrijarhom Italijani, pristaši Velfov, in se je s tem povečal njih vpliv na patrijarhsko posestva. Med temi zavzemajo važno mesto kot papeževa zaslomba patrijarhi Rajmund, Gaston, Pagano in Ljudevit iz plemenite stare rodbine Forrijanov (Della Torre, Thurn, tedaj knezi Thurn-Taxis in grofi Thurn-Valsassina), ki so bili že dali mestu in okraju milanskemu krepke glavarje (Capitani del popolo). Njih kosti počivajo z izjemo patrijarha Gastona, ki je pokopan v Florenci, v ambrozijevi (torrijanski) kapeli bazilike v velikih sarkofagih, katerim se pridružuje še sarkofag Rajnalda, Gastonovega brata, in spominski kamen za

*) Dr. Anton Mell: „Die Entwicklung Krains vom X. bis ins XIII. Jahrhundert“. Grädec 1888.

nas, za to pričakujemo, da bo tudi kot poslanec delal.

Predlagam, da na dan volitve vse glasove združimo za g. dr. Petra Laharnarja! (Viharno odobrava je. Živijo kandidat Laharnar!)

Dr. Dermastia pozivlje navzoče, naj krepko agitirajo, da bo zmaga sijajna in da bomo pri volitvi lahko veselo zaklicali: Bog živi novega poslanca dr. Petra Laharnarja. (Ponovno odobranje.)

Gosp. Macarol posestnik iz Križa priporoča slogo in obsoja one, ki so nam prinesli razdor.

Kandidat Laharnar se zahvali na zaupanju ter poudarja, da ne bo mnogo obljubljal. Kdor veliko obljublja, pa malo drži, ni možak. Kar pa sem obljubil bom držal. Vlada ni vsemogočna, ampak se mora vdati parlamentu, ali pa pade. Ako so poslanci složni, lahko marsikaj dosežejo. (Odobranje.)

G. predsednik Rožič k sklepu še prosi g. kandidata, naj pride večkrat med volivce. Laharnar: To je moj namen. To obljubim!

Nato je bil ob gromovitih klicih „živijo Laharnar“ zaključen sijajni shod.

Na shod sta prišla dva brzajavna pozdrava:

Černiče: Živeli zborovalci in naš dični kandidat Laharnar! Na svidenje pri Rebku!

Vodopivec župan, Pegan.

Sv. Križ Cesta: Pogumno in složno v volilni boj za blagor naroda! Zadržan.

Josip Vouk, župan.
Ivan Kodre, župnik,

Za napredek v kmetijstvu.

Deželni odbor je sklical zopet različne gospodarje in kmetovalce iz Furlanije in slov. okrajev v posvetovanje, kaj bi bilo storiti nadalje v prosep kmetijstva in naših gospodarskih razmer.

Posvetovanje se je vršilo dne 11. t. m. ter je prišlo na vrsto najprej vprašanje o licenciranju bikov, da se tako napravi drugi korak gledé izvršitve zakona za pospeševanje živinoreje.

V tem oziru je potrebno določiti postaje za biko plemenjake, kar bo deželni odbor pa šele tedaj natanko izvesti, ko odpošljejo okrajna glavarstva podatke o številu goveje živine v posameznih občinah, podatke, ki se pričakujejo v kratkem.

Nekaj bikov za plemo se najde pač v deželi, a ni dvoma, da jih bo potrebno naročiti po večini od zunaj. Ker morajo občine nakupiti biko za plemo, nastane nadalje vprašanje imajo li občine pripravljena denarna sredstva za to ali ne, in kdo naj prevzame odgovornost za nabavo dobrih bikov.

Večina občin je vže preskrbljena z denarjem v ta namen, druge dobijo posojila od dežele, ki jih bo treba v nekaj letih vrniti. Nabavo bikov priskrbi posebna komisija strokovnjakov na deželne stroške. Tudi stroške za prevažanje živali prevzame dežela.

Za Furlanijo je določeno simodol-

njevo istotam pokopano mater Allegrantiyo iz znanega rodu plemenitih Rhó*).

Patrijarh Popo je odbil večkratne pohode Ogrov iz Stajerskega, Koroškega in Kranjskega in je sodeloval s furlanskimi vojaki 1036 zmagonosno pri pohodu cesarja Konrada II., katerega je bil nadškof Hribert milanski poklical na pomoč proti upornim plemičem. Ker se je pa zdel ta cerkveni knez cesarju sumljiv, ga je dal vjeti in ga izročil patrijarhu, ki ga je spravil v Piacenco. A z ozirom na mesto, katero je zavzemal kot metropolit v Milanu Heribert, eden najodličnejših naslednikov sv. Ambrozija, mu je pomagal pri begu, ki se je tudi posrečil.

Sovražni pisatelji sumničijo Popona tudi radi drugega roparskega napada leta 1044 v Gradežu, kojega patrijarhat mu je bil papež Ivan XIX. 1027. slovesno podredil. Ta odklok je bil pozneje spet preklican in Gradež je postal neodvisen. Poročilo o drugem naskoku na Gradež je očitno izmišljen, ker je patrijarh Popo že dve leti prej umrl. Svoje zadnje počivališče ima veliki knez v baziliki, katero je sezidal. Njegov pogreb se je vršil z veliko vdeležbo dostojanstvenikov in ljudstva z veliko svečanostjo. Njegovo podobo lahko še izpoznaš med istočasno naslikanimi freskami v baziliki.

(Konec pride.)

*) Graf Franc Coronini: „Die Patriarchen-gräber in Aquileja“, in baron Czörnig: „Das Land Görz und Gradisca mit Einschluss von Aquileja.“

sko, za gore belansko in za srednje ozemlje švicarsko rjavo plemo, in je določena posebna deputacija, ki naj upliva pri vladi, da se sme gojiti ali gornje inodolsko ali untermalsko plemo.

Župani morajo preskrbeti potrebno za postaje bikov-plemenjakov, tako da jih oddajo posestniku, ki se zaveže, da se bode točno držal zadevnih določil zakona iz l. 1903, ali pa na kak drug način. Tudi zasebniki smejo nabaviti tako biko, a se zavezati, da izpolnijo zadevne postavne pogoje. V tem slučaju je županstvo odvezano od gori označenih dolžnosti. Cena skoku se določi od slučaja do slučaja.

V drugi polovici meseca marca se skličejo župani v shode, da se dogovoré o tozadevnih podrobnostih. Licenciranje prične meseca aprila.

Druga razprava se je sukala okoli pospeševanja prasičjereje. Določilo se je da se napravi osrednja deželna postaja v Gorici, od koder naj bi se širila prasičjereja po deželi. Določilo se je tudi, katera pasma je najprimernejša in najugodnejša za dolinski in katera za planinski svet, vendar pa je vsakemu na prosto dano, da si izbere to ali ono pasmo.

Dopisi.

S Krasa. — Človek res ne ve, ali se je bolj čuditi neumnosti liberalnih kapunov ali njihovi brezobraznosti. V „Edinosti“ od 10. marca t. l. je dopis s Krasa. Pravzaprav ni s Krasa, a to nič ne dé. V tem dopisu povzdiguje dopisnik liberalnega kandidata za drž. zbor Al. Strekelja in tlači v nič dr. Laharnarja. Ob volitvah je to sicer nekaj vsakdanjega. A ta dopis je z druge strani jako zanimiv. Dopisnik namreč trdi, da ima Al. Strekelj „posebne zmožnosti“. Mi pa poznamo naprednjake najčistejše pasme in med temi je menda tudi dopisnik, ki so nešteto krat zatrjevali, da Strekelj nič ne zna in da ni med njim in dr. Laharnarjem nobene paralele! Ta je pa res klasična! O! kedaj sem in kako je Strekelj dopisnika tako globoko prepričal o svojih zmožnostih?

Mi sicer nečemo še tukaj govoriti o njegovih sposobnostih, ker jih na Krasu še nismo videli do sedaj; in tudi sedanja kandidatura njegova se vzdržuje le po vplivu njegovih sorodnikov v Komnu in okolici, ki pričakujejo od njega kot drž. poslanca materijelnih koristi in morda še kako „potovalno“ mesto; toliko pa je gotovo, da bo mož šel, ako bo izvoljen, za brezverske postavne v ogenj; da bo (po lastni izjavi!) za razporoko (morda je pa to tako navdušilo dopisnika!); da nima niti šol, niti zadostnega praktičnega znanja v narodno-gospodarskih vprašanjih; in da pričakuje od svojega poslanstva le komodno življenje, ker se čuje, da nameruje kot poslanec pustiti službo in kot ljudski zastopnik komodno živeti po Krasu. Torej kako je vendar mogoče primerjati ga s teoretično in praktično popolnoma izučenim in izvežbanim dr. Laharnarjem?

Na nekaj smo pa vendar radovedni. Nabrežinci se močno potegujejo za Strekelja, katerega komaj poznajo. Tukaj tiči nekaj. Nabrežinci in Komenci se namreč „čohajo“ na tihem za sodnijo, katero bi radi Nabrežinci spravili iz Komna v Nabrežino. Hoj, g. Strekelj, ktere namerujete pustiti na cedilo, Komence ali Nabrežince?

Lokve. — (Kratek odgovor socijal-demokrati, g. Antonu Gruden pri Nemcih, p. Trnovu).

II.

Vi, g. A. Gruden, pravite v drugi točki: „Vsem enako plačilo!“ Res, vsem enako plačilo za enako (vredno) delo... To bi bilo prav. A vaš socijalizem ravno tega ne priznava. Kriči sicer: Prostost — enakost — bratstvo! Toda v praksi so socijalisti vse kaj drugega, kakor bratje med seboj — še manj pa bratje do drugače mislečih in živečih, recimo do nas kat. kristjanov. Evo za to kratek dokaz!

1. Že to ni enakost, ker so socijalisti proti veri, kakor sem Vam zadnjič povedal. S tem namreč socijalisti dokazujejo, da ne poznajo zgodovine narodov; da prav za prav ne skrbje za delavce, sicer bi morali skupno delovati z vsemi prijatelji delavcev, torej tudi s krščanskimi socijalisti... A tega ne delajo.

2. Kaka enakost pa je to, da so, ravno voditelji socijalistov tako bogati? Zakaj ne razdele oni najprej svo-

jih milijonov? Potem naj primejo druge — recimo papežev palačo s 1000 — ali kakor jo je videl Vaš Kristan — z 10.000 sobami... Ali veste sploh, g. A. Gruden, da so Vaši „sodruzi“ bogati? Ali veste, da imajo milijone socijalisti Argelies, Hovelacque, Miellacque, Pierre, Ricard in drugi? Da imajo mnogi toliko da lahko ukupijo Vaše Nemce in naše Lokve skupaj? Da imajo Singer in tovariši najmanj letnih 40.000 kron, Liebknecht nad 10.000 kron, in dr. Arons cele 4 ministerske plače? Zakaj je tako bogat Babel, zakaj ima Vollmar svoje vile in dr. B. Friedländer knježno palačo v Berlinu? In mislite, da so Vaši Adler, Berner, Ellenbogen et Comp. sploh delavci? Se jako motite: oni so judovski bogatini, krščeni z rdečo vodo od soc. demokratov za „delavce“... Glejte, gosp. A. Gruden, tukaj začnite pridigati: „Vsem enako plačilo!“ — tukaj pri svojih recite: Bodimo vsi enaki, ne pa očitati nam veliksanske plače in dohodke in še poviške povrh... .

3. Zakaj dalje ne skrbje socijalisti enako za vse „sodruge“? „Vsi smo delavci — vsi enaki!“ pravijo, skrbje pa le vsak zase — za svoj žep. Obetajo sicer vsem zlate gradove — dajo pa nič ne. N. pr. v Saint-Denis so obetali socijalisti svojim volivcem, da odpravijo mitnice in to in ono butaro davkov; a naložili so potem kot obč. odborniki na jestvine, kurjavo in pijačo celih 20% naklade — povišali so sicer svojim ožjim somišljenikom 11.000 na plači, sirotam pa znižali 5400 frankov podpore. Nekemu „sodruhu“ so dali 2400 K samo za to, da je ogledaval, ali so hiše pobeljene... Ali je to: „Vsem enako plačilo?“ In to so socijalni demokrati med seboj... .

Toda dovolj — cele knjige so polne „enakosti in bratovščine“ socijalnih demokratov. In Vi, gospod A. Gruden, jim še verujete? Le! Toda prosim Vas, vsaj naše krščanske delavce pustite pri miru in ne govorite jim o „zlati dobi“, ko bodo socijalisti zmagali in vladali svet... Pa — o tem prihodnjič! Pozdrav!

A. Plesničar,
župnik.

Iz Cerkna. — V nedeljo popoldne smo se spet zbrali k predavanju. Organist g. Gabrijel Bork je nadaljeval s svojim predavanjem. Zagovarjal je cecilijansko petje. Nato je govoril g. dekan o postanku človeka v luči sv. pisma in v luči bogotajstva. Monizem, ki hoče dokazati, da je iz mrtve tvarine nastalo živo bitje, mora priznati skrivnosti, katere so višje nego sv. Trojica in globlje nego sv. zakrament. Nespametna je tedaj trditev, da je iz mrtvega nastalo živo bitje, in nespametni so tisti, kateri se oklepajo tega nauka. Ali njihovo srce jim pravi, da je Bog, zato iščejo in želijo, ker služijo svojim strankam, da biga ne bilo. Le norec je rekel v svojem srcu: Ni Boga. Ušencev monizma tudi na Slovenskem ne manjka, in celo list „Slov. Narod“ zagovarja to neumno trditev.

Na prašanje g. dekana, če ima kateri kaj pripomniti, je vse molčalo. Izmed izobražencev, kateri so bili že zadnjič ob predavanju o razvojni teoriji Darwinovi vabljeni, se tudi sedaj ni nobeden udeležil.

Čestitamo g. dekanu, da je to znanstveno prašanje prav poljudno obdelaval!

Iz Bovec. — Pri nas v Bovecu pričeli so že sklicavati shode v svrhu državnozborske volitve, katera, kakor znano, se bo v kratkem vršila. Prva je imela 23. febr. gosposka liberalna stranka svoj zaupni shod; sklicatelj shoda bil je naš dobro znani gosp. zdravnik Kraigher. Na shodu se je zbralo okoli 40 moških mladeničev; a veliko število njih je menilo, da bo imel gosp. zdravnik predavanje o zdravniški stroki, kar je že enkrat nameraval. Bilo je res predavanje, kako bi se naš bivajoči kmet in delavec zdravil, in sklenil je gospod zdravnik, zdraviti ga po sledečem receptu: Zabavljaj se čez sedanjí državni zbor, češ da je sestavljen iz polovice duhovnikov in drugo polovico njih podreptnikov, ter da niso drugzega izvršili kakor povišanje plače duhovnikom.

Ker hoče s takim receptom naš liberalni zdravnik et Comp. ljudstvo slepiti, da bi ga pridobili za njih namene, za državnozborsko volitev, objavimo tukaj, da je kat. politično društvo v Bovecu za uravnavo Soče že leta 1904 predložilo deželnemu zboru prošnjo, naj skrbí zato, da se gorenji del Soče čim prej uredi in deželni zbor je naročil deželnemu odboru, naj odstopi in toplo priporoči cesarski vladi označeno prošnjo. Uspeh te prošnje je bil, da je vlada mi-

nulo leto poslala svoje inženirje, kateri so za uravnavo Soče že merili.

Tudi za uravnavo hudournikov se je omenjeno društvo potrudilo ter napravilo leta 1904 prošnjo na deželni odbor, da bi se pritoka Ljupnik in Kopic v Bivšci uravnala in doseglo je s tem, da se je dobila podpora v znesku 4500 K. za uravnavo omenjenih dveh hudournikov, katero delo se že vrši.

Dalje je napravilo omenjeno društvo prošnjo za pončni mlekarški tečaj v Bovecu že pred več leti; ali na prizadevanje bivšega potovalnega učitelja kmetskega gosp. Milana Ivandič v Tolminu dobili so omenjeni tečaj v Cerknem.

Toraj vse, kar je gosp. zdravnik na zaupnem shodu predlagal in obetal, prosilo je že pred več leti „Katoliško politično društvo v Bovecu“ in še vedé: Doseglo je tudi drugo pošto zvezo med Bovecem in Trbižom, napravilo je l. 1906 prošnjo za pošto vožnjo z avtomobilom med postajo sv. Lucija-Trbiž, za vodovod na Koritnici, za kolovoz iz Koritnice do Kolovrata itd.

Kakor je razvidno, je gosp. zdravnik obiskovalcem shoda vse premalo obljubil, da bo pa vedel, kaj je še potrebno in koristno za občinstvo nasvetujemo mu naj nam ustalovi „Gospodarsko zadruhu“ za nakup in prodajo raznega blaga, a potem bo čislán od bovških prebivalcev.

Ker je omenjeni gospod prežvekoval tudi sedanjí državni zbor, ter povišanje plač duhovnikom, opozarjamo ga na to, da je pozabil povedati, da niso le duhovnikom plače zvišali, ampak so jih še v obilnejši meri tudi uradnikom, učiteljem in slugam, ter naj ne zabi, da je občina tudi njemu plačo in honorar zvišala.

Ker je še pozabil tudi povedati, kakšno škodo so napravili napredni hujšaki s tem, da so nabirali podpise proti sklepu deželnega odbora, da bi se pobirala užitnina v deželni režiji, navedemo toraj mi, da bo ta škoda v 10 letih znašala celí milijon kron. Čitaj v pojasnilih dotičnih „Primorskih listov“ in „Gorice“.

Toliko za sedaj, ako se nam prilika nudi, drugič pojasnimo še več.

Več zavednih „Za inje vrste“.

Darovi.

Za „Slovensko sirotišče“. — P. n. gg. Vinko Tomagnin, karat v p. 3 K; Josip Ličan 10 K; I. K. 5 K.
Bog poplačaj stotero!

Novice.

Volilni shod. Prihodnjo nedeljo, 17. t. m. priredi v Rihembergu društvo „Sloga“ volilni shod, na katerem se bo volivcem predstavil kandidat dr. Peter Laharnar. Shod se vrši ob 3h popoldne v prostorih hotela Ličen.

Liberalni shod v Sežani se je obnesel prav kilavo. Kar piše o njem „Edinost“, je sama farbarija. Le z veliko težavo so zbornali skupaj nekaj poslušalcev, a še ti so prišli mnogo iz radovednosti. „Edinost“ piše, da so bili vsi župani, a v resnici ni bilo skoro nobenega župana. Liberalci čutijo, da nimajo zaslonbe in zato imajo goriški liberalni prvaki — mačka.

Neodvisnega kandidata je priporočal na shodu v Sežani advokat, ki mu pravijo Treo. Laharnarja ne voliti, ker je „odvisen!“ Ne vemo, ali ima ta advokat res tako kratko pamet, ali pa volivcem slepi. Strekelj je tudi državni uradnik, ampak nižje vrste in kot tak v resnici popolnoma odvisen od predstojnikov, medtem ko je Laharnar višji uradnik, ki sluje že dolgo vrsto let in gre lahko takoj v pokoj. To je velik razloček. Strekelj je v Treotu dobil slabega — zagovornika.

„Proti Alojziju Strekelju“ tudi klerikalci nimajo kaj oporekati, ker je dober kristjan.“ Tako je pisala „Soda“ l. 1901, ko ga je priporočala za kandidata za dež. zbor. Kako dober kristjan je on, se vidi iz njegovega delovanja: dež. zboru, kjer je predlagal „kanceljski paragraf“, se vidi iz tega, da se navdaje za razporoko. — Nadalje je pisal takrat „Soda“: „Začasno je Strekelj“

Zadru ali se preseli domu". S tem je preslepila volivce, da so ga volili. No, danes je Štrekelj ravno tako še v Zadru, kakor je bil tačas. Kaj sledi iz tega? Da so liberalci takrat Kraševce preslepili, da so volili Štrekelja. Zato naj bodo volivci tudi sedaj pripravljeni na obljube liberalcev, ki jih ne bodo nikdar izpolnili.

Lep „neodvisnik“. — Po shodu v Sežani je zbral na cesti pred zborovalnim prostorom znani Garzarolli iz Senožet par svojih pristašev ter klical: „Živijo Štrekelj“. Kmetje so se mu smejali. On pa je začel kričati: „Mi kmetje bomo volili kmeta.“ Ko mu je en kmetič dejal, česa on tu išče se je kmetijski „prijatelj“ Garzarolli zadril: „Kaj imate vi govoriti, ki nič nimate! Mi, ki imamo, ki smo posestniki, bomo odločevali!“ — Seveda mu na te besede kmetje niso ostali dolžni in Garzarolli jo je odkuril z dolgim nosom. — Kmetje zapomnite si to!

Ballo tutte le domeniche e feste. — Kaj takega nismo še imeli v Gorici! V Goriupovi pivovarni se prirejajo celo v postu plesi in celo veliki plesi. Po goriških vogalih so prilepljeni veliki oglasi: Gran ballo. Iz tega prežalostnega pojavi sklepamo, da mora stati ta pivovarna pač na slabih nogah, ker se poslužuje tako nizkih sredstev, s katerimi hoče oddajati svoje pivo. V mestu je ogorčenje proti takemu počenjanju splošno.

Deželni zbor goriški je imel v petek, v pondeljek, včeraj svoje seje. Danes, jutri in v soboto jih ima zopet. V soboto bo zasedanje najbrže odloženo. V včerajšnji seji je posl. Grča interpeliral notranjega ministra v zadevi odprave mestnih mitnic goriških ter tržaško namestništvo v zadevi slabega stanja, v katerem se nahaja živinski trg v Gorici. Prošnja dež. učiteljskega društva za Goriško, da bi se službena doba znižala na 35 let, se je odstopila dež. odboru, da jo prouči in o nji poroča v prihodnjem zasedanju.

Radi pomanjkanja prostora ne moremo poročati obširneje. — Te dni pride na vrsto zakon o volilni dolžnosti.

Č. gosp. Rojic, dosedanji biljenski kurat, je prišel včeraj na svoje novo mesto, za župnika v Miren. Dobromisleče mirensko ljudstvo je svojega novega dušnega pastirja slovesno sprejelo. Novega župnika so ob slovesnem vходу v vas pozdravili, č. g. kaplan P o d o b n i k, cerkveni ključarji ter tovariš Cotič v imenu „Kat. del. društva“. Deklica Budia je izročila č. g. župniku krasen šopek.

Iz justične službe. — Pisarniški predstojnik trgovskega in pomorskega sodišča v Trstu, gosp. Rudolf Kovarčič, je imenovan za višjega pisarniškega predstojnika okrožnega sodišča v Gorici.

Smrtna kosa. — V Dornbergu — Zaloščeh je umrla v pondeljek zjutraj po dolgi in mučni bolezni g. Terezija Budin roj. Savnik, stara 74 let. Pokojnica je bila zares skrbna mati svojih otrok. Naj počiva v miru in večna luč naj ji sveti. Preostalim naše sožalje. — Pogreb je bil v sredo zjutraj iz hiše žalosti na domače pokopališče.

Tajnosten dogodek. — Pred dnevi smo poročali, da so našli na železniškem mostu pri Barki na pol mrtvega Andreja Pavletiča, ki je bil na čelu smrtno ranjen od kroglice iz revolverja. Dalje smo poročali, da je Pavletič, ko so ga prenesli v tukajšnje bolnišnico, v malo urah umrl. Govorilo se je mnogo o tem, da se je Pavletič najbrže sam vstrelil. Drugi so pa bili mnenja, da ga je kdo drugi ustrelil. Orožništvo je zadevo preiskovalo in zasledovalo in bilo je prijetih več oseb, ki so pa bile vse izpuščene, ker se je dokazalo, da je bil sum, ki je letel nanje, popolnoma neosnovan. V nedeljo zjutraj pa je nekdo vrgel v poštni nabiralnik na tukajšnji veliki pošti omoč, naslovljen na orožniško postajo, v katerem se je nahajal revolver in poleg njega slovenski

pisan listek, kjer je rečeno, da je pošiljalec revolverja istega našel oni dan ob 4 $\frac{1}{2}$ uri zjutraj ležečega na tleh poleg nekega pijanega človeka, ki ni bil pa nikdo drugi kot nesrečni Pavletič. Pristavil je ob enem, da pošilja ta revolver, ne da bi se podpisal, in potem pošte, zato da bi se ta zadeva dalje ne preiskovala in da bo sodna oblast prepričana, da se je Pavletič sam umoril.

Vojaške vaje so se vršile v soboto v Brdih. Vaj se je udeležila poleg večjih oddelkov pehote tudi artilerija. Popoldne je odmevalo streljanje topov, popoldne pa grom v oblakih. Vse je izšlo brez nesreče. Naj še pripomnimo, da se ljudstvo čudi, ker Kormin ne dobi vojaške posadke. Ali so morda pozabili vojaški krogi, da je Kormin še na avstrijskih tleh?

Požar na Krasu. — Dne 6. t. m. zvečer okoli 7. ure je nastal v Krajnivas pri Dutovljah velik požar v hiši g. Zlobca po domače Karnjoda. Pogorel je velik hlev, v katerem je imel v eni vrsti dvanajst glav goveje živine in senik, ki je bil nad istim. Živino so vrli sosedje še za časa rešili. Škode utegne biti okoli 4000 kron. Kako je nastal požar, ni znano.

Nesreča. — V torek popoldne je utonil v Soči neki železniški čuvaj pri Dolginjvi pri Plaveh, ko je hotel čez reko h kosila. Bil je doma z Jesenic. Pokopali so ga danes v Št. Mavru.

V Komnu namerava neka tržaška družba ustanoviti mlekarno in po vseh okoli stojičih kraških vaseh pa podružnice ter se zato vršijo potrebne priprave.

Od 16. aprila se ne bo smelo prodajati mleko v Trstu na nobenem trgu, razen tistih, ki ga nosijo v „svoje hiše“. Surov in kuhano maslo se bo smelo prodajati kamorkoli. Najbrže je zato delovala gori omenjena družba, da bo lažje dobivala mleko, katero bo ona pošiljala v Trst.

Vreme. — Listi poročajo, da je v nedeljo okoli Novega mesta silno snežilo. Na Tirolskem je v noči od 9. na 10. marca padlo za dva metra novega snega ter je skoraj snežilo 40 ur. Na tirolskih gorah je sneg visok 7 metrov. Železniški promet med sv. Antonom in Bludencem je pretrgan. V Švici so zadnje tri dni imeli silno snežne viharje. Veliki plazovi grome v doline. Na prelazu Theodal je zmrznila četa tihotapcev.

Za mestnega zidarskega mojstra je napravil izpit v Trstu slovenski rojak I. Žnidarčič iz Renč. Čestitamo!

Otrok zgorel. — V ponedeljek se je v Št. Petru pri ognjišču vnela obleka šestletni deklici I. Silič, ko je stregla neki bolni ženski. V hipu je bil otrok ves v plamenu in je vsled hudih opeklin umrl v noči od torka na sredo.

Grozen čin blaznele ženske.

V Trstu sta bili 35-letna Ana Gaeta in 37-letna Marija Zorzin veliki prijateljici. Ana ni šla že pet let iz hiše, ker ji teče iz noga. Te dni je rekla Marija Zorzin Ani: „Vi ste nesrečna radi vaše noge, a meni je življenje tako težko! ... Najbolje bi bilo, da umrjeve obe! Ana Gaeta se je na te besede smejala in jih ni smatrala resnim. V nedeljo popoldne je Marija Zorzin naprosila Ano, naj bi jej prišla pomagat, na kar se je Ana rada odzvala. Marija je pomivala kuhinjsko posodo, a Ana jo je brisala. Ž njima je bil 2-letni deček Marije Zorzin. Hkratu je postala ta poslednja nenavadno razburjena ter je začela nekaj iskati po kuhinji. Ana jo je vprašala, česa da išče. „Sekiro!“ jej je odgovorila Marija. „Evo jo pod ognjiščem!“ je dejala Ana, pokazavša na sekiro. Marija je pa s bliskovito hitrostjo pograbila sekiro, skočila proti Ani in pahnivši jo tako, da je padla na tla, je zavpila: „Sedaj bova skupaj umrli!“ Obenem jo je pa udarila s sekiro po glavi. Ko je videla, da leži Ana vsa krvava na tleh, je spustila sekiro, poiskala neko staro britve ter si z isto prerezala vrat. Otrok, ki je videl obe ženski ležati v krvi na tleh, je začel vpiti, in šele na njegovo vpitje so prihiteli ljudje. Pozvali so takoj zdravnika z zdravniške postaje, ki je podelil obema ženskama najnujnejšo pomoč. Ana Gaeta je imela 4 rane na glavi in eno na levi roki, Marija Zorzin je pa imela vrat grozno prerezan; rana je dolga 25 cm. Ano Gaeta je pustil zdravnik doma, a Marijo Zorzin je dal prenesti v mestno bolnico, kjer so jo vsprejeli v X. kirur-

gični oddelk. Stanje te posledaja je jako opasno. Iz vsega je razvidno, da je Marija Zorzin to storila v hipu blaznosti.

Konservatorjem zgodovinskih spomenikov in umetnin je imenoval za dobo nadaljnjih pet let minister za uk in bogočastje visokorodnega g. grofa Žgo A t t e m s a iz Podgore.

Vojaška vest. — 56. brigada se premesti dne 8. aprila iz Ljubljane v Gorico. V jeseni se premesti 5. stotnija pijonirskega batalijona št. 15. iz Pluja v Pulj.

Za 40-letno zvesto službo — vanje je podelil namestnik v Trstu postajnemu čuvaju na južnem kolodvoru v Gorici Matevžu Pertotu iz Št. Andreža zlato svetinjo.

Odlikovanje. — Bivši mestni fizik goriški dr. Aron Luzzatto je odlikovan s Fran-Jozefovim redom. Žid, pa bo le z veseljem nosil križ.

Razpisani službi. — Razpisana je služba jetniškega čuvaja v Trstu. Prošnje naj se vložijo do 14. aprila pri deželnem sodišču v Trstu. V kaznilnici v Gradišču je istotako razpisana služba jetniškega čuvaja. Prošnje za to službo naj se določijo vodstvu omenjene kaznilnice do 29. marca.

Istrski deželni glavar odstopil.

Na prošnjo istrskega deželnega odbora, naj se skliče istrski deželni zbor, odgovorila je vlada, da skliče istrski deželni zbor, ako pritrdi večina v to, da zboruje v Kopru. Vlada je tudi izjavila, da bo na slovenske interpelacije odgovarjala slovenski. Vsled tega je izjavil istrski deželni glavar dr. Rizzi, da vsled sklepa deželnozbornskega kluba večina odstopi. — Lahi pravijo, da jim vlada dela krivizo, a v resnici le oni hočejo vzdrževati krivico napram Slovanom.

Dvanajst volivnih shodov so v nedeljo priredili pristaši S. L. S. na Kranjskem. Vsi shodi so bili izborno obiskani in dokaz krepke organizacije S. L. S.

Slovinci in sv. oče. — Iz Rima poroča „Slovenec“ 6. t. m.: Sv. oče Pij X. je sprejel v posebni avdienci dr. Evgena Lampeta kot zastopnika slovenskih katoliških društev. Dr. Lampe je poročal o prosperujoči slovenski društveni organizaciji. Sveti oče je izrazil svoje veselje in dal apostolski blagoslov vsem članom „Cecilijinega društva“, „Slovenske krščanske socialne zveze“, „Leonove družbe“, „Katoliškega tiskovnega društva“, „Obrambenega društva“, „Društva sv. Marte“ in Marijanskim gojencem. Posebno se je zanimal papež za „Cecilijino društvo“ ter šaljivo pripomnil: „Recite jim: Cántino bene!“ — Naj dobro pojejo!“ Ko je pripomnil dr. Lampe, koliko vrlih mladeničev je združenih v naših katoliških društvih, je dejal Sv. oče: „Naj bodo pogumni in zvesti! Sporočite mladeničem „Slovenske krščanske socialne zveze“, da jih še posebej blagosloviljam!“

Maščevalca svoje sestre. — V Kulpeperju, ameriški državni Virginija, sta prisilila brata Jakob in Filip Strother Bywatherja, ki je zapeljal njuno sestro, da jo je poročil. Ker pa je z njo ravnal slabše kot s psom, ga je Jakob Strother, ki je tudi član postavodajne oblasti, ustrelil.

Novice iz kobariškega okraja.

Liberalci prijatelji duhovnikov. — Kobariški biser liberalne stranke se je nekoč izrazil: „Jaz smatram duhovnika, kadar je v cerkvi za nekaj višjega od mene, imam ga za božjega namestnika. Zunan cerkve sva si pa popolnoma enaka.“ Kar se pravi po kobariško: zunan cerkve duhovnik ni več božji namestnik, ampak navaden človek, njemu enak, kateri se lahko svobodno smeši in obrekuje. Kaj ne to je svobodno, je liberalno?

Naročniki „Primorskega Lista“, ali ste že obnovili naročnino za tekoče leto? Storitite to takoj in ne pozabite razširjati tega junaškega branitelja naših pravic. Potrebno je danes, da ima vsak katoliška hiša svoj časnik. Liberalci prihajajo z zvitimi in prefriganimi načeli med naše ljudstvo, da bi ga zase pridobili. In le tisti, ki je po časopisih dobro poučen, jim zamore dati pravi odgovor. Zato skrbimo, da bo „Primorski List“ doma v zadnji hiši somišljenikov.

V Ameriko je došlo zadnji čas zopet veliko število ljudi. Samo Družnica jih je dala čez dvajset. Sploh je ta

„Krojaška zadruga“

Gorica

Via Signori h. št. 7

skladišče št. 6

Vaše blagorodje.

Povodom pričete spomladanske sezone dovoljujemo si Vašemu blagorodju udano naznaniti, da so nam došle že vse

zadnje novosti modnega blaga,

kakor: volne, zephyr, perkale, batiste in razno drugo blago.

Dovoljujemo se Vas radi tega prositi, da nas o potrebi gotovo počastite z Vašim cenjenim obiskom in si ogledate vse naše v velikanski izbi v zalogi se nahajajoče novosti, ali pa blagovolite naročiti vzorce katerogakoli blaga, koje Vam pošljemo rado-voljno franko na dom, da se sami prepričate o naši zares bogati zalogi in izbi.

Obenem opozarjamo, da so cene

zeló nizke,

ker smo nakupili pred po-višanjem cen.

Nadejaje se blagohotnega vpoštevanja naše prošnje, se že v naprej zahvaljujemo z odločnim spoštovanjem

udani

Teodor Hribar.

BLAGO JE NAJBOLJŠE VRSTE IN VELIKO CENEJE KOT PRI VSAKI KONKURENCI.

narodna bolezen jako nalezljiva; komaj spravi enega s tega sveta, že ima v oblasti drugega in tretjega. Kaj pač žene naše ljudi v tujino? Večinoma so nezdrave razmere, v katerih se nahajata kmet in delavec, krive, da toliko najboljših moči zapuščajo rodno svojo zemljo. Naš delavec bi moral dobiti doma to, kar najde v tujini.

Na Drežnici je par špicastih stricev naročnikov „Primorca“. Od časa do časa zležejo v usmrjeno gnezdo „Primorčev“ kak klopoteč, da bolj smrdi. Sedaj se zaganjajo v ravnokar snujoče se izobraževalno društvo. Prav jim ni ker bo društvo katoliško in ne liberalno. Zakleli so se baje pri Gabrščekovi bradi, da bodo društvu stregli po življenju. Odtod ta gonja proti društvu, katera je našla odmev v njih enakem glasilu. Dopisnik izza gostilniške, mize pozor!

Iz predpusta — v post. — Bilo je neke predpustne nedelje večer. Ljudje so se odpravljali k počitku. Kar se zasliši sem po vasi nek čuden šunder, v katerega se je vmeševal zdaj pa zdaj človeški glas. Kmalu se prikaže izza oglašajoči se dobrovoljček s „kangljom“ (za petrolej) v roki, na katero je na vse pretege nabijal. Ljudje so debelo gledali tega ponočnega muzikanta ter se mu smejali. A koncert je trajal dalje in dalje. Dobrovoljček je razbijal, kakor bi imel patent. Konečno se ga vendar usmili nek samarijan; vzame mu „inštrument“, njega pa potisne skozi vežo njegove hiše. Drugi dan pa je dobrovoljček pripovedoval o veliki gostiničarjevi prijaznosti, ki mu je dal za plačilo več fraklnov šnopsa, za spomin pa to čudno glasbeno orodje.

Listneca uredništva. — Raznim gospodom dopisnikom: Radi preobitega gradiva smo morali marsikaj odložiti. Oprostite!

Književnost - umetnost.

* Jamski odmevi. — Zbirka rudarskih pesmi za moške zборе. Spesnil Jožef Zazula, uglasbil Danilo Fajgel. Opa 346. Cena 50 vinarjev. Tako je naslov lični knjižici, ki je ravnokar zagledala beli dan v „Učiteljski tiskarni“ v Ljubljani. Gospod Jožef Zazula c. kr. davčni kontrolor v Idriji je imel pač priliko proučiti in poglobiti se v rudarsko življenje; to je tudi storil in sad tega proučevanja so „Jamski odmevi“. Gospod pesnik opeva težave in nevarnosti rudarskega stanu njih veselje in žalost pa tudi njih živo vero in zaupanje v Božjo previdnost. Reči smemo, da je pesnik zadel pravi ton, ki bo še dolgo odmeval v rudarskih prsih. G. Danilo Fajgel pu je tudi zložil tem pesmicam zelo primerne napeve. Zlasti se je posrečilo g. skladatelju prva in sedma številka. Prva je mašna pesem jakega, kremenitega značaja. Vsi glasovi imajo pripravo, visoko lego v ozki harmoniji. Vse je lepo umerjeno ne tenor previsoko in bas tudi ne prenizko. Če poje močan moški zbor v prostorni cerkvi — mora ta pesem globoko vžinkovati na poslušalce. Številka sedem pa je lepo, živahna koračnica, ki se bo gotovo vsem, ne le samo rudarjem pri-

kupila. Najlepši je „Trio“; glasbena fraza pri besedah: „Zastava drzno plapolala... Za njo pa stopajo rudarji“, bo pevce in poslušalce kar elektrizirala. Očarujoč efekt napravi pri omenjeni frazi undecimenakord v postopu z nonakordom. To je zares krasna pesem! Te pesmi so v prvi vrsti seveda namenjene iderskim rudarjem — toda vse pesmi razven morda mašnih — poje lahko vsak drugi moški zbor. Omeniti nam je še da gospod Zazula biva sedaj iz zdravstvenih razlogov v Gorici pri „Zvezdi“, ter ostane pri nas do konca aprila. To zbirko pesni prav toplo priporočamo. Cena je nizka! 17 strani za 50 vin.!

— Zmaga dunajskega krščansko-socialnega delavstva. — Pri volitvah v dunajsko okrajno bolniško blagajno so socialni demokratje propadli. Socialni demokratje so na Dunaju propadli tudi pri volitvi uprave bolniške blagajne tobaknega delavstva. Preteklo nedeljo so krščansko-socialni delavci pregnali na Dunaju socialne demokratje tudi iz pomočniškega zbora tkalcev. Z vsakim dnem naraščajo vrste krščansko-socialnega delavstva na Dunaju.

Loterijske številke.

	9. Marca.				
Dunaj	90	36	5	35	22
Gradec	42	58	28	43	86

MED

Čisto dober za pecivo ali zdravilo kg K 1'20
zpihani pomladanski kg K 1'60
čebelni pitanec kg K 1'20

Na debelo

v originalnih posodah se cena izdatno znižja.

J. Kopač,
svečar v Gorici.

Uršula Vouk,

izurjena šivilja z dobrim
spričevalom

se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih oblek po najmodernejšem kroju. Delo izvršuje po želji tudi na domu cenj. naročevalcev, kakor tudi na svojem domu

v Gorici
via Trieste št. 3.
Svoji k svojim.

Lekarna

Cristofolletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice
s znamko sv. Antona Padovanskega.

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. — Okrepé želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in šivota lenost (mrtnost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je.

Cena steklenici 60 vin.

Zužnim srcem naznanjamo v svojem in v imenu sorodnikov žalostno vest, da se je dopadlo Vsemogočnemu poklicati v večnost prečastitega gospoda

PETRA BOŽIČA

kurata v Branici, bivšega župnika v Ravneh pri Cerknem.

v 51. letu svoje starosti — dne 12. marcija 1907 ob 8. uri zvečer, večkrat previdenega s zakramenti za umirajoče.

Pogreb blagega pokojnika bo dne 15. marcija ob 9. uri zjutraj v Branici.

BRANICA, dné 13. marcija 1907.

ŽALUJOČI OSTALI.

Sprejemem takoj v pouk

2 krepka dečka,

od 14 let naprej stara, v svoj kovaški in podkovski obrt.

Anton Zové
izdelovalec vozov

Kamnik — Gorensko.

Anton Kuštrin,

trgovec v Gorici

Gosposka ulica št. 25

priporoča čistiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Ceylon, Portoriko itd. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istrsko in dalmatinsko. Petrolej v zaboji. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč ob 1/2 kila in od enega funta. Testenine iz tvornice Znidaršič & Valenčič. Žveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina iz Kranja in iz Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Saunig in Dekleva

ulica Municipio št. 1. Gorica.

Velika tovarniška zaloga šivalnih strojev kakor za šivilje, krojače, čevljarje in tudi za umetno vezanje (rekaniranje). V zalogi se tudi nahajajo angleška dvokolesa »Helical Premier« in slamozečni stroji, samokresi in razne puške, lastna mehaniška popravilnica.

And. Fajt,

pek. izvedenec Gorica
tekališče Fr. Josipa št. 2 (lastna hiša).

Izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, k. b. or sa nove maše in godove, kolače, birmance in poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov. Ima in prodaja različne moke, fina peciva, fina vina in likerje po smerni ceni. Za Veliko noč posebno goriško pinco in potice itd.

Peter Cotič

čevljarški izvedenec

Gorica — ulica Raštel 32 — Gorica

Zaloga vsakovrstnih čevljev za odrasle in otroke. Sprejema naročila tudi z dežele in jih pošiljam po pošti. Cene brez konkurence.

Centralna posojilnica

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini št. 9.

Posojuje svojim članom od 1. novembra 1905

na mesečna odplačila v petih letih

in sicer v obrokih, ki znašajo z obrestmi vred, za vsakih 100 K glavnice 2 K na mesec.

Posojuje svojim članom od 1. januarja 1907

na menice po 6%, na vknjižbo po 5 1/2%

Obrestna mera za hranilne vloge je nespremenjena.

Milostiva gospa,

ali veste, zakaj morate pri nakupovanju sladne kave izrečno podarjati ime »Kathreiner«?

Ker se vam sicer utegne primeriti, da dobite manj vreden posnemek brez vsehrlin, s katerimi se odlikuje Kathreinerjeva kava.

Zakaj le

Kathreinerjeva Kneippova
sladna kava

Ima spričo posebnega načina svojega proizvajanja vonj in okus zrnate kave.

Zapomnite si torej natanko, milostiva gospa, da dobivate pristno Kathreinerjevo kavo zgolj v zaprtih izvornih zavojih z napisom: »Kathreinerjeva Kneippova sladna kava« in s sliko župnika Kneippa kot varstveno znamko.

